

Информационно писмо Екологично земеделие Централна и

NR 24

ДЕКЕМВРИ 2009

Avalon

Avalon насърчава екологичното земеделие и устойчиво селскостопанско развитие в Средна и Източна Европа и други страни.

Phone:
+31 (0)515 331955
Fax:
+31 (0)515 331980
office@avalon.nl
www.avalon.nl

EkoConnect

Интернационален център за екологично земеделие в Средна и Източна Европа

Phone:
+49 (0) 351-20 66 172
Fax:
+49 (0) 351-20 66 174
info@ekoconnect.org
www.ekoconnect.org

Драги читатели,

2009-та година със сигурност ще се запомни в европейското екологично движение като крайтъгълен камък със силен и положителен ефект върху по-нататъшното развитие на екоземеделието. През януари влезе в сила новата разпоредба на ЕС за екологичното производство и обозначаване. Разпоредбата за екологична аквакултура и производство на водорасли последва през август. Освен това през 2009 г. бяха направени и някои важни крачки по пътя към една Европа свободна от ГМО. След като Австрия и Унгария спряха отглеждането на генетично изменени растения, Люксембург и Германия ги последваха, въвеждайки забрана за ГМО-царевица. Полша подготвя закон, предоставящ на земеделците възможност да създават и регулират зони свободни от ГМО.

От друга страна позитивната картина се помрачава от актуалните цени на земеделските продукти. След един период на екстремно високи цени в средата на 2008 г. сегашните са толкова ниски, че много земеделци виждат в това заплаха за съществуването си. Нека затова посрещнем предизвикателството и се опитаем да създадем приемливи условия с които и двете страни да бъдат задоволени, и да се надяваме, че 2010 г. ще донесе решение.

EkoConnect e.V. и фондация Avalon Ви желаят весела Коледа, добър завършек на 2009 г. и успешен старт през 2010 година.

Желаем Ви приятно и информативно четиво.

Ирена Фашалек & Дагмар Динер & Линда Хюсман

Съдържание:

1. България: Проектът "The New Thracian Gold"
2. Унгария: До 2014 г. без субсидии за начинаещи в екоземеделието
3. Площта на средностатистическата еко-ферма в Словакия достига почти 400 хектара
4. Европейско изследване доказва по-високата хранителна стойност на екологичните хранителни продукти
5. Ясен произход за потребителите
6. Екологичното земеделие може да помогне за запазването на климата
7. Как да предпазим складовете за зърно от гъбички и вредители
8. Конференциите на „Avalon“
9. Румънският еко-форум надхвърля всички очаквания
10. Покана: 5. Форум за органичен маркетинг
11. Термини

1. България: Проектът “The New Thracian Gold”

Източните Родопи в България са едно от малкото горещи точки на биоразнообразието в Европа, където човек още може да се наслади на дива и девствена природа. Регионът е населен от дружелюбни жители, известни с гостоприемството и превъзходната си местна кухня. Тази област обаче е потънала в бедност, поради което много местни жители я напускат. В следствие на това обширните тревни площи, резултат от говедовъдската традиция, се намират на границата на изчезването. Това би била голяма загуба за разнообразието на видовете. За да се намали бедността, да се запази биоразнообразието и укрепи общото благосъстояние, фондациите Avalon и Ark наскоро стартираха в този регион проект с името “The New Thracian Gold”.

Източните Родопи са богати в много отношения. Полегати склонове се редуват със стръмни скали над сини реки, които лъкатушейки си проправят път през рядко населената хълмиста местност. В пясъка на реките все още се намира злато. Тук, където умереният климат на Централна Европа среща средиземноморския климат, регионът се превръща в “гореща точка” на видовото разнообразие. 1400 вида растения, 27 вида влечуги, 59 различни вида бозайници и 278 вида птици, включително и невероятния брой от 37 вида грабливи птици.

Местни служби, земеделци и заинтересовани лица от чужбина размишляват по въпроса, как жителите на източните Родопи биха могли да намалят бедността в региона и да се стремят към ново благоденствие. Една зелена програма за развитие съдържа три елемента: Възстановяване на дивата природа, екологично земеделие и екотуризъм. Неблагоприятната настояща ситуация в източните Родопи може да бъде подобрена, ако природното богатство бъде използвано по растежоспособен и икономичен начин.

Владислав Попов от аграрния университет в Пловдив и мениджър на Avalon-България приветства екологичното земеделие като разумна алтернатива за селското население. Екоземеделието е превъзходно допълнение към природозащитата и екотуризма. То не вреди на разнообразието на видовете, а екологичните храни могат да подобрят приходите на земеделците и селските домакинства. Пазарът на екологични продукти расте и селяните ще получават подкрепа, за да развият екоземеделието и продават продукцията си.

Нико ван дер Верф от Avalon в Холандия отдава голяма важност на връзката между трите елемента: Проектът “New Thracian Gold” съдържа в себе си интегрирани в едно рекултивация на дивата природа, екоземеделие и екотуризъм.

За тази цел Avalon организира в България серия от мероприятия, част от които бе една екскурзия в Родопите. Това пътуване беше описано от датският журналист Мейндерт Броувер. Интересния му пътепис със заглавие: “They call it the wild farm” можете да прочетете на www.avalon.nl (кликнете върху „Dokumente“).

Превод: Галина Димитрова

* * * * *

2. Унгария: До 2014 г. без субсидии за начинаещи в екоземеделието

Краткосрочно повече подкрепа чрез нова програма за развитие

В периода между 1997 и 2004 г. броят на биопредприятията в Унгария нарасна петорно. В следствие тенденцията се измени и броят на предприятията дори намаля. Според експерти причината за това се крие в слабото вътрешно търсене на биопродукти и недостатъчната държавна подкрепа.

Сега има нова програма за субсидиране, но и тук правителството е поставило препятствия за земеделците. Докато в повечето страни-членки на ЕС през изминалите години биоплощите нарастваха с голяма скорост, в Унгария през последните 5 години нямаше еуфория по пренасочването. След 2004 г. броят на биопредприятията дори намаля с 15%, а екоплощите с около 8% на 122 817 ха през 2002 г. (виж таблица 1). По-рано, между 1997 и 2004 г. ситуацията беше различна: Броят на биопредприятията нарастна петкратно от 281 на 1 453, а обработваната площ през същия период се увеличи повече от десет пъти на 133 009 ха. Това отговаря на 2,3%

от цялата земеделска площ на Унгария. Познавачите на пазара назовават две причини за тази рецесия: 1. липсващите пазарни структури на вътрешния пазар и 2. недостатъчната подкрепа за екоземеделците чрез въведената през 2004 г. Национална програма за селско развитие. Тази програма беше де факто стагнационна програма за екоземеделието: Между 2004 и юли 2009 г. земеделците не можеха да подават нови заявления за субсидии. Освен това субсидиите за интегрирано производство бяха често по-високи от тези за отглеждане на биопродукти (виж таблица 2). Това допълнително обезкуражи пренасочването към биоизделие.

Въпреки че повечето биопредприятия продължават да са ориентирани към експорт, броят на преработвателите се увеличи от 217 през 2003 г. на 436 през 2008 г. Това показва, че нарастващ брой предприемачи имат интерес да развият вътрешния био-бранш. Понастоящем обаче над 80% от биопродуктите, предимно суровини, се изнасят за западноевропейските пазари. Основните страни-вносителки са Германия, Австрия и Швейцария. При изнасяните стоки става дума предимно за зърно, маслодайни семена, но и за малко плодове и зеленчуци. Преработените продукти пък се внасят обратно в Унгария.

За периода 2009 до 2014 г. Унгария въведе нова програма за селско развитие. Според данните на унгарските контролни пунктове благодарение на това екологично стопанисваната площ през тази година отново се е увеличила. От друга страна правителството и тук е поставило неразбираеми препятствия за селските стопани. Селяните трябваше до 25. юли 2009 г. да подадат молбите си за субсидии за следващите пет години. До края на програмата на 31. август 2014 г. подаването на заявления повече не е възможно. Следователно за земеделците, които ще решат да се преориентират през идните пет години, няма шанс да получат държавна субсидия.

Таблица 1: Развитие на био-площите и биопредприятията в Унгария

Година	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009*
Екоплощ (ха)	116.535	133.009	128.575	122.765	122.270	122.817	138.800
Биопредприятия	1.256	1.453	1.386	1.294	1.259	1.233	1.391

Източници: : Biokontroll Hungária, Hungária Őko Garancia Kft, *Пресмятания на EkoConnect e.V.

Таблица 2: Плащания за екологичното земеделие в Унгария

	Субсидии 2004 – 2009 (EUR/ха)			Субсидии 2009 – 2014(EUR/ха)		
	Интегрирано производство	Предприятията във фаза на пренасочване	Сертифицирани предприятия	Интегрирано производство	Предприятията във фаза на пренасочване	Сертифицирани предприятия
Обработваема земя	224	192	145	155	212	153
Зеленчуци	113	349	220	171	359	203
Трайни култури	420	435	322	341-625	757-900	365-631

Източник: Унгарско министерство на земеделието и селското развитие (FVM) 2009

Автори: Ирена Фашалек, EkoConnect e. V. и Стефан Симон, аграрен журналист

Превод: Галина Димитрова

* * * * *

3. Площта на среднестатистическата еко-ферма в Словакия достига почти 400 хектара

Ферми в Словакия, които се стопанисват по екологичен принцип, са средно много по-големи, отколкото в други страни на ЕС. 7,02% от земеделската площ беше обработвана в съответствие с екологичните стандарти, докато средният размер на една ферма през 2008 г. беше 391 хектара. Основният продукт на словашкото екологично земеделие обикновено е жито, което в повечето случаи се ползва за хранене в местното животновъдство.

В края на 2008 г. Централният институт за контрол и проверки на земеделието в Словакия (ССТІА) регистрира 349 еко-ферми с обща стопанска площ от 136.668 хектара. Докато 2001 г. средният размер на фермите още беше 746 хектара, до 2008 г. той намаля на 391 хектара на ферма. Намаляването е следствие от нарастващия брой семейни предприятия, преминали към екологичното стопанисване. Въпреки това, най-голямото екологично предприятие стопанисва площ от 3034 хектара (2199 хектара от тях са ниви), общо 8 предприятия са по-големи от 1500 хектара.

Екологично стопанисваната площ се дели на почти 70% постоянна зелена площ, около 30% ниви, по-малко от 1% за плодове и само 0,1% за вино. Екологичните предприятия са разпръснати из цяла Словакия, при което по-големият брой се съсредоточава в източната част на страната.

Основният продукт на словашкото екологично земеделие обикновено е жито. Поради по-високите разходи, отглеждането на плодове не се е развило съществено. Ябълки, сливи и череши обикновено се преработват в сушени плодове. Диворастящите плодове най-често се изнасят. Повече от 75% от суровите стоки се ползват за местното хранене на животни, защото 68% от екологичните земеделци се занимават с животновъдството. Фермерите продават останалите сурови стоки главно в страната си, но и в други страни-членки на ЕС и Швейцария.

Близо 50% от екологичното производство се рекламира все още като обикновени стоки, био-животни/био-месо, например, се продава като обикновено месо. Екологичното мляко в повечето случаи също се доставя на конвенционални мандри или се продава като сурово био-мляко на две екологични мандри в Чехия. През последните две години и в Словакия една голяма мандра започна да обработва екологично краве мляко. Прясно мляко, кисело мляко и бяло сирене и с екологично качество сега са достъпни в магазините за клиентите. Обработването на месо не е развито, има липса на малки кланици.

Екологичното преработване на хранителни стоки бележи само бавен растеж. То не се развива в съответствие с нарастването на екологично обработваната площ. Местните екологични изделия се продават главно в малки магазини, специализирани за пълноценна храна. От гледна точка на дребните производители изглежда невъзможно да продават изделията си на вериги магазини. Въпреки това, по-едрият производители на екологични хранителни продукти продават стоките си, като например билков чай, брашно, тестенини, тофу, краве мляко и млечни продукти на местни специализирани магазини, вериги супермаркети и в чужбина. Екологично вино от най-големия производител на екологично вино се доставя до избрани национални магазини. Цялото производство на екологичен сладолед, брецели и аспержи работи за чуждестранни пазари, като например Германия, Австрия и Холандия.

Извор: Юлияна Шлосерова, Централен институт за контрол и проверка на земеделието в Словакия

Превод: Паул Шмиц

* * * * *

4. Европейско изследване доказва по-високата хранителна стойност на екологичните хранителни продукти

Поради разликата в методите на производство и липсата на химикали екологичните хранителни продукти могат да повлияят положително на човешкото здраве. Специално съдържанието на ненаситени мастни киселини, витамини, каротиноиди и антиоксиданти е по-високо при биологичните хранителни продукти.

Най-мащабният досега проект за екологично земеделие, финансиран от Европейския съюз, потвърждава: екологичните хранителни продукти могат да окажат положителен ефект върху човешкото здраве. Съгласно потребителските очаквания те са висококачествени и сигурни. Две основни открития доведоха до този резултат: в сравнение с конвенционално произведените хранителни продукти екологичните имат по-високо съдържание на вещества от хранително-физиологично значение като антиоксиданти и витамини. Освен това съдържанието на нежеланите вещества като мукотоксини, пестицидни остатъци и глюкоалкалоиди в млякото, както и в редица плодове, е по-ниско. Това се дължи на първо място на използваните екологични методи за управление на почвеното плодородие. Тези методи засилват съпротивителните сили на растенията и увеличават съдържанието на ценни вещества. Неизползването на химическо-

синтетични минерални торове и пестициди подобрява допълнително състава на веществата в множество полски култури.

В продължение на 5 години над 30 европейски съдружника работиха над всеобщия проект за подобряване на качеството и сигурността, както и за намаляване на разходите в европейската верига за доставки на екологични продукти и продукти, произведени с минимално използване на ресурсите (QLIF). Изследователите насочиха вниманието си върху качеството и сигурността на екологичните продукти и продуктите, произведени с минимално използване на ресурсите, по отношение на ценовата ефективност и здравословното обкръжение. Експериментите им ясно показаха по-високото качество на екологичните полски култури и животински продукти в сравнение с конвенционалните. Екологични хранителни продукти като зеле, салатата, домати и картофи съдържат много повече вторични растителни вещества, обобщава академичният координатор на QLIF, д-р Урс Нигли (Изследователски институт за биологично земеделие/FiBL). В биологично произведеното мляко съдържанието на вещества, увеличаващи хранителната му стойност, също е било много по-високо, особено през лятото. Съдържанието на ненаситени мастни киселини като CLA и Омега 3 е било до 60 процента по-високо, а съдържанието на витамини, каротиноиди и антиоксиданти – между 30 и 70 процента. Базираният върху суров фураж хранителен режим с нисък дял царевичен силаж се оказва решаващият фактор при качеството. В този случай системите за отглеждане, използващи минимално ресурсите на околната среда, както и отглеждането на открито, които иначе наподобяват качеството на конвенционалните методи за отглеждане, са идентични с екологичното производство, което се отнася до качеството.

По-високото съдържание на ненаситени мастни киселини се отразява благоприятно на човешкото здраве. Вторичните растителни вещества, като например антиоксидантите, спомагат да се намали риска от сърдечно-съдови и ракови заболявания.

Изследването QLIF се базира на обширни анализи на научни експерименти, социо-икономически данни и комплексно моделиране. В центъра на изследването стояха предизвикателствата и бъдещите пътища за подобряване на качеството на екологичните растителни и животински продукти. Две от проведените изследвания бяха съсредоточени върху опити с изхранването на животните за подобряване на млякото и увеличаване на състава на белтъчините и на вътрешномускулния състав на мазнините (което се отразява на сензорното качество на свинското месо). Освен това, учените създадоха протокола HACCP (Hazard Analysis and Critical Control Points). Този протокол има за цел да насърчава производителите да гарантират високи качествени стандарти специално при екологичните продукти, както и да осигурят сигурността на хранителните продукти например при използването на торове и производството им. Да се задоволи нарастващото търсене на специално обработени екологични продукти и при това да се запази автентичността и естествеността им е ново предизвикателство. Към това, проектът QLIF предложи производствените стандарти да бъдат записани в практическо ръководство.

Резултатите от изследванията на QLIF опровергаха резултатите от едно научно проучване на English Food Standard Agency (FSA), публикувано неотдавна. Контroversното проучване не можа да установи разлики в хранителния състав на екологичните и конвенционално произведените хранителни продукти. По време на представянето на резултатите от изследванията QLIF в Берлин генералният секретар на немското дружество Deutscher-Naturschutzring e.V. (DNR) Хелмут Рьошайзен критикува остро проучването на FSA. Той изрази съмнения за умишлено изключване на изследвания, които доказват по-високото съдържание на вторични растителни вещества в екологично произведените плодове. Проблемните остатъци от например тежки метали или пестициди в конвенционално произведените продукти също не са взети достатъчно под внимание, докато тяхното негативно влияние върху малките деца отдавна е добре познато на дружеството.

Допълнителна информация ще намерите на страницата на QLIF: www.qlif.org. Страницата има връзка и към обществено достъпната база данни Organic Eprints, където ще намерите над 100 публикации на QLIF.

Автори: Бианка Боровски & Щефан Зимон, селскостопански журналист

Превод: Мария Тачева

5. Ясен произход за потребителите

Група немски земеделци започва да етаблира на пазара собствената си марка. Групата продава пакетирани си продукти на едри търговци и магазини за природосъобразни храни. Една успешна и достойна за подражание идея.

Екологичните земеделци продават пресните си продукти като картофи, зеленчуци, плодове, яйца или месо най-вече на регионални магазини за природосъобразни храни. В повечето случаи асортиментът на пакетирани храни не идва директно от селските стопанства, въпреки че именно селските стопани произвеждат суровите продукти като зърно или месо.

През лятото на 2008 г. двете селскостопански кооперации „Kornbauern“ и „Kornkreis“ поеха по нов път. 70 селски стопани от немските провинции Баден Вюртенберг, Заарланд и Райнланд Пфалц произвеждат съвместно пакетирани храни като овесени ядки, горчица и консервирани кренвирши.

Иновативната идея, скрита зад продуктите, е да се предлагат естествени хранителни продукти с „лице“. На всяка една опаковка е изобразен един от селските стопани, чийто съставни продукти са били използвани. Чрез това потребителите установяват връзка с човека, който е произвел храната им. Междувременно асортиментът наброява над 30 продукта и нараства все повече. Следващите продукти, които ще излязат на пазара, ще бъдат биологично олио и мармалад. Срокът на годност на всички продукти е минимум осем месеца.

Обработката на реколтата бива извършена в близост до съответното селско стопанство. Така например, синапените зърна, произведени в стопанството на Маркус Комтес във Вадгасен биват смилани 30 км по течението на река Заар, в малката мелница за синап „Mettlacher Abtei Senfmühle“.

Торстен Нойбауер, управителен директор на селскостопанската кооперация „Kornbauern“ вижда голям потенциал в развитието на продуктите, тъй като селските стопани и обработвателите са много креативни. „Благодарение на кооперацията обемът на доставките расте, което засяга интересите на всички страни“, отбеляза той.

И двете селскостопански кооперации продават продуктите си основно на екологично ориентирани едри търговци в североизточна Германия и директно на магазини за природосъобразни страни из цялата страна. Кооперацията „Kornkreis“ отговаря за обслужването на клиентите в южна и източна Германия, докато „Kornbauern“ - за северната и западната част на бундесрепубликата. Сътрудниците на кооперациите често биват командировани, за да представят продуктите на различни био-магазини. „Собствениците на магазините за природосъобразни храни обожават нашите продукти. Особено идеята да показваме образите на производителите върху опаковката се приема много добре.“, казва Ева-Мария Еслингер от „Kornkreis“ и допълва: „Някой собственици са чакали нещо точно такова като нашите продукти.“

В момента двете селскостопански кооперации търсят нови магазини за природосъобразни храни, готови да купуват от тях, за да подсиgurят оборота си. Междувременно асортиментът става все по-голям.

Допълнителна информация: www.kornbauern.de, www.kornkreis.name

Автор: Щефан Зимон, селскостопански журналист

Превод: Мария Тачева

* * * * *

6. Екологичното земеделие може да помогне за запазването на климата

Научни изследвания показват: екологичното земеделие влияе по-добре на въглеродния отпечатък от конвенционалното. Основно предимство е напълно различното управление на почвеното плодородие: минималното използване на фабрични средства, високите дялове зелени площи и полски култури, които засилват плодородието на почвите, увеличават хумусовия състав на почвата и подпомагат свързването на въглеродния диоксид.

На климатичната конференция в Копенхаген се проведеха контроверсни дискусии относно възгледите, стратегиите и мерките за намаляване на глобалното затопляне. Земеделието играе една от главните роли в тези дискусии - не само като причинител, но и като потърпевш. От една страна то произвежда значително количество парникови газове. От друга страна обаче, земеделието бива силно засегнато от разликата в обема и продължителността на валежите или от възможното разпространение на болести и вредители.

Затова преминаването към земеделие, което не вреди на климата и едновременно с това е достатъчно устойчиво на климатичните промени е силно необходимо. Може ли екологичното земеделие да бъде решение на тези проблеми и да допринесе за намаляването на парниковите емисии? В действителност, освен всички останали положителни ефекти на екологичното земеделие, то разполага и с по-голяма енергийна ефективност и по-добър климатичен баланс от конвенционалното селско стопанство, както показват множество изследвания. Значително предимство предлага напълно различното управление на почвеното плодородие: неизползването на синтетични торни вещества и пестициди спестява голямо количество енергия и възпрепятства отделянето на парникови газове като например въглерод или на още по-разрушителния смехотворен газ, който бива отделен при производството и използването им. Въздействието на смехотворния газ върху климата е около 300 пъти по-силно от това на въглеродния диоксид. Освен това, биологичните селски стопани спомагат за намаляването на атмосферната концентрация на парникови газове чрез създаването на въглеродни поглътители: методите за отглеждане с минимално използване на ресурсите, особено високите дялове на зелени площи (за ливади и пасбища) и високият дял бобови култури подпомагат увеличаването на хумусовия състав в почвата и чрез това засилват плодородието ѝ. Освен това, в биологичното земеделие дялът на растенията, които намаляват съдържанието на хумус в почвата, като царевица например, е много по-нисък. За разлика от това, почвата на много конвенционални селскостопански предприятия се явява източник на въглерод поради високия дял на култури, разрушаващи хумусовия слой, сеитбообръщението и интензивното стопанисване.

Основното използване на суров фураж и на фуражни култури, произведени в собственото стопанство или поне в околността, запазва климата и по друг начин: минимизира вредните емисии, които се отделят при транспорта. За разлика от това, конвенционално стопанисващите внасят голяма част от фуража (около една трета в Германия) от чужбина. Което е още по-лошо: за да се осигурят обработваеми площи, задоволяващи все по-нарастващото търсене на соеви култури, всяка година се унищожават обширни части от ценните тропически гори. Имайки предвид тяхната неоченима стойност преди всичко за глобалния климат, това води до непредвидими последици.

Животинското производство е отговорно за повече от две трети от земеделските парникови емисии, което се дължи основно на унищожителния начин на производство на фураж. Затова биологичното животновъдство предизвиква по-малко вредни емисии. Освен това, биологичните стопанства отглеждат по-малък брой животни на хектар земя, което намалява директните метанови емисии. Този газ бива отделен при храносмилането на преживните животни и е около 23 пъти по-вреден за климата от въглеродния диоксид. Освен това, екологично отглежданите крави живеят по-дълго и произвеждат повече мляко, което на свой ред означава, че по-малко крави (които не дават мляко по време на подрастващата си фаза) трябва да бъдат отглеждани. Така баланса на климата при производството на биологично мляко се подобрява, дори когато човек изчислява продукцията на литър мляко.

Стандартно възражение е, че предимствата на екологичното земеделие се изпаряват, когато емисиите биват изчислявани на килограм или литър произведен продукт, вместо на единица площ. Изследванията върху въглеродния отпечатък показват, че разликите може и да са малки, но биологичните продукти все още са доказано по-добри.

И все пак промяната в климата е едно от най-важните предизвикателства за екологичното земеделие. Въпреки че то и сега е благоприятен за околната среда начин за произвеждане на хранителни продукти, подобрения все още са възможни и необходими. Как да се увеличи продуктивността по един траен и благоприятен за животните начин е един от централните въпроси за по-нататъшно подобрене на потенциала на екологичното земеделие, както и за запазването на климата. Изходната точка тук са култивирането и подобряването или разширяването на здравето и виталността на растенията и животните. Нужни са още изследвания с цел подкрепата на селските стопани при провеждането на този процес. Други мерки биха могли да бъдат плитката оран или пълният отказ от такава, както и техниките на управлението на почвеното плодородие, които намаляват емисиите. Биологичните, но и

конвенционалните селски стопани трябва да спрат да обезводняват блатистите почви, които са съществен източник на парникови газове.

Автори: Бианка Боровски & Шефан Зимон, селскостопански журналист

Превод: Мария Тачева

* * * * *

7. Как да предпазим складовете за зърно от гъбички и вредители

Правилното складиране на зърно е едно от предизвикателствата на високото качество. Най-важните фактори са изсушаването, почистването, охлаждането и проветряването.

Много селски стопани имат проблеми с житната гърица (*Sitophilus granaries*) през по-топлите години. Особено през април 2009 година броят им в складовете за зърно експлодира в цяла Европа, тъй като високите температури затоплят и любовния живот на бръмбарите.

И екологичното земеделие предлага достатъчно възможности за борба с житната гърица. Като начало зърното трябва да бъде чисто и складирано на достатъчно хладно. Освен това биологичните стопани трябва да използват капани и да пускат профилактично паразитната оса *Lariophagus distinguendus* в склада. Този ендопаразит е естествен враг на гърицата и се използва с цел биологичния ѝ контрол. За профилактичната защита на складовете са нужни около 40 оси (10,25 евро) за около 100 кв.м. или 15 тона зърно. С помощта на друга паразитна оса *Nabrobrason hebetor* (25 животинки струват около 3,90 евро и стигат за 15 кв.м.) брашнения молец също бива отстранен от складовете.

При инвазия на гърици складът трябва да бъде почистен изцяло, а зърното да бъде обработено от специална машина, която убива вредителите с високо налягане. Празните складове трябва да бъдат почистени със 'Silico Sec', специален, естествен, минерален прах, който ще убие останалите вредители. Нужни са около 20 мг. от продукта (около 8 евро на килограм) на квадратен метър. 'Silico Sec' може да бъде добавен и директно към зърното (2 кг. на тон), но тогава то не може повече да бъде използвано за брашно. Само използването като фураж е възможно! Както методът с високото налягане, така и 'Silico Sec', са разрешени за използване в екологичното земеделие от екологичната наредба на Европейския съюз. Но поради различния начин на изпълнение в различните страни-членки, преди използването им се допитайте до съответния контролен пункт.

Когато става дума за качеството на зърното, експертите от различни организации и купувачите от биологичните мелници са на едно мнение: управлението на реколтата след обираването е особено важно за производството на брашно. Когато зърното е складирано зле, могат да се появят сериозни проблеми. Ернст Вайдехьофер, купувач при мелницата *Bohlsener Mühle*, заявява следното: "Виждам много повече качествен дефицит при складирането, отколкото при насаждането. По този въпрос трябва да се работи най-много."

За земеделците това означава, че не само насаждането играе важна роля, но и „следващата стъпка“ в производствения процес. Затова би трябвало да вземете под внимание следните експертни съвети:

- **Сухо вършеене и добро проветряване на реколтата:**

Най-препоръчително е да се вършее при 14 процента остатъчна влажност (овес и лимец - при 13 процента). Ако това е невъзможно, зърното трябва да се изсуши допълнително след вършеенето. Важно: Ако се е вършало при 16 процента остатъчна влажност е почти невъзможно да се постигнат 14 градуса само чрез изсушаване в склада! При това, за целта са нужни професионални сушителни машини.

Ако зърното е прекалено влажно, в склада се развиват микотоксини. Особено при ниско складиране съществува голям риск, тъй като не може да бъде проветрявано както трябва. Ако не съумявате да изсушите реколтата сами, набавете си професионална сушителна инсталация. Дори и при 15 процента остатъчна влажност рискувате замърсяване с микотоксини.

- **Чисто събиране на реколтата и проветряване:**

Чистотата при вършеенето помага при по-късното проветряване на зърното. Освен това, трябва да почистите зърното от дребни частици и плевелни семена. Тогава то е готово за проветряване. Когато в зърното се съдържа прекалено много фин материал, въздухът не може да проникне между зърната, тъй като фините пори са запушени.

- **Охлаждане на склада**

Гърицата обича високите температури и високата влажност на въздуха. Когато температурата е под 7 градуса по Целзий, гърицата и другите вредители се намират в зимен сън. Използвайте тази информация и охлаждайте продуктите, тъй като винаги ще се намерят малък брой гърици в склада. Но когато е студено, те са безобидни. Един допълнителен съвет: използвайте зимния въздух, за да проветрявате складовете за зърно!

- **Навременно преместване:**

Ако не съумеете да изпълните горепосочените съвети на 100 процента, трябва да преместите зърното си най-късно до края на октомври в професионален склад. Шансовете за постигане на по-добро качество на продукта през следващата година така са много по-големи, отколкото при полупрофесионално складиране.

Ако искате едрите търговци да купуват зърното Ви и да не правят рекламации, убедете се, че зърното Ви е чисто. Направете така, че в складовете Ви да няма микотоксини или гърици, складовете са забранени и за котки!

Допълнителна информация по темата ще намерите тук:

Silico Sec bei BIOFA AG, Rudolf-Diesel-Str. 2, D-72525 Münsingen, Tel.: +49 (0) 7381 / 93 54 14, E-Mail: contact@biofa-profi.de

Поръчки на паразитни оси: www.biologische-beratung.de

Автор: Шефан Зимон, селскостопански журналист

Превод: Мария Тачева

* * * * *

8. Конференциите на „Avalon”

През септември и октомври „Avalon” организира редица конференции в България. Основната цел беше свързване на хора и обмен на знание и опит в областта на екологичното земеделие. Мероприятията започнаха с мрежовата среща на „Avalon”, следвана от международна конференция за промяната на климата. 120 души от Средна и Източна Европа, Балканите, Кавказ и Централна Азия участваха в тази конференция, както и в последвалата Международна конференция за биологичното разнообразие. Малка група от тях се присъедини и към екскурзията в Родопите. (виж и статията „The New Thracian Gold / Новото тракийско злато” в този информационен бюлетин).

Референти от целия свят презентираха нови познания относно важни теми във връзка с околната среда и екологичното земеделие: професор Ратан Лал от САЩ говореше за секвестрацията на пръст и въглерод, и д-р Марк Редмен от Обединеното кралство за биологичното разнообразие в страните в преход. Директорите на „Avalon”, Мартин Ланкестер и Нико ван дер Верф, се радваха на големия отзив. Нови контакти се създадоха и членовете на мрежата бяха в състояние да задълбочат връзките и уменията си.

Всички презентации на референтите и допълнителна информация за програмата ще намерите на уебсайта на конференцията: www.avalon-conference.org

Превод: Паул Шмиц

* * * * *

9. Румънският еко-форум надхвърля всички очаквания

Добра атмосфера сред участниците на форума за търговия с екологични продукти в Букурещ

„Много нови идеи и контакти” и „трябва да повторим това събитие догодина” са най-важните заключения на участниците на румънския еко-форум. Форумът е международна конференция за маркетинг-стратегии относно екологични продукти, който се състоя на 22 и 23 октомври 2009 г. в сградата за изложения „Romexpo” в Букурещ. Над 160 участници, сред тях земеделци, преработватели, търговци и представители на организации и институции, участваха в конференцията, която наблегна особено на разширяването на екологичния вътрешен пазар и шансовете в Румъния за износ на екологични продукти.

„Броят на участниците надхвърли очакванията ни”, каза Бернард Янсен, управителят на „EcoConnect – Internationales Zentrum für Ökologischen Landbau Mittel- und Osteuropas e.V.” (EcoConnect - международен център за екологично земеделие в Средна и Източна Европа, регистрирано дружество), една от четирите институции, които организираха форума. „Освен това, настроението сред екологичните предприемачи беше много добро и нови предприятия се заинтересуваха от еко-пазара”, добави той.

Особено презентациите относно перспективите на търговията с био-продукти на дребно в Западна Европа, развитието на румънския еко-пазар, както и стратегиите за износа на екологични хранителни продукти се възприеха с голям интерес. Още един важен момент беше словото на канадския фермер и носител на алтернативна Нобелова награда, Пърси Шмайзер, в което говореше за лошия опит на канадските фермери с генетично-модифицирани растения.

Румънският био-форум се организира от 4-ма партньори: румънският съюз Био-Румъния, румънското министерство на икономиката, Международният търговски център (International Trade Center, ИТС) със седалище в Женева и EcoConnect, организаторът на известния ежегоден „Organic Marketing Forum” във Варшава. Подкрепа получиха партньорите освен това от румънското Министерство за земеделието, горите и руралното развитие и от холандската фондация Avalon.

За допълнителна информация и снимки вижте www.organicforum.ro

Превод: Паул Шмиц

* * * * *

10. Покана: 5. Форум за органичен маркетинг във Варшава – регистрирането е възможно веднага

**5. Международен конгрес
за преработка и комерсиализация
на екологични продукти и суровини**

**6 - 7 Май 2010 година
Варшава/Полша**

Контакти

с екологични предприятия и
организации
от над 30 страни

Конференция

с релевантна пазарна
информация от национални
и международни експерти

Изложба

на екологични продукти

Специализирана екскурзия

до екологични предприятия във Варшава

Организатор: ЕкоКоннект

Tel.: +49 (0) 351 456 80 39

E-mail: monika.swigon@ekoconnect.org

www.ekoconnect.org

www.organic-marketing-forum.org

11. Събития:

Дата	Събитие	Място	Тема	Връзка/Контакт
15.01.- 24.01.2010	Международна а зелена седмица Берлин	Берлин, Германия	Най-голямото изложение в света за храна, земеделие и градинарство	www.gruenewoche.de
03.02.- 05.02.2010	Fruit Logistica	Берлин, Германия	Водещото в света изложение на търговията със свежи плодове	www.fruitlogistica.de
08.02.- 12.02.2010	Nutra Bioorganic	Москва, Русия	Първото руско специализирано изложение за био- продукти	www.bioorganic.ru
17.02.- 20.02.2010	BioFach	Нюрнберг, Германия	Водещото в света изложение на био- продукти	www.biofach.de
22.02.- 24.02.2010	The Ecofruit Conference	Щутгарт- Хоенхайм, Германия	14-та международна конференция за екологично отглеждане на плодове	www.ecofruit.net
09.04.- 11.04.2010	Biostyl	Прага, Чехия	Международно изложение за здравословно хранене, екология и здравословен начин на живот	www.biostyl.cz
06.05 - 07.05.2010	5. Organic Marketing Forum	Варшава, Полша	Среща на европейските производители на био- продукти, натурални стоки и сурови изделия.	www.organic-marketing- forum.org
18.05.- 20.05.2010	Food Ingredients Средна и Източна Европа	Варшава, Полша	Професионално изложение за хранителни добавки	www.fi-events.com
26.05.- 28.05.2010	Health Life	Москва, Русия	Мероприятие за предприятия, които произвеждат и насърчават природни и еко-продукти.	www.life-expo.ru/eng
27.05.- 29.05.2010	BioFach China	Шанхай, Китай	BioFach China на първо място е изложение за търговци.	www.biofach-china.com
17.07.- 18.07.2010	Oekologika	Блаубойрен, Германия	Специализирано и потребителско изложение за био-продукти, здравеопазване, хранене, защита на околната среда, чисти енергийни решения, ефикасно управление на околната среда и нашето бъдеще	www.oekologika.com

Превод: Паул Шмиц

Avalon е международна нон-профит-организация в Холандия и активно насърчава екологичното земеделие. Avalon подпомага селските общини в средно- и източноевропейските региони и освен това се стреми към изграждането на едно устойчиво селскостопанско общество. По този начин помагаме на природата и околната среда, на социалните условия и местното стопанство - винаги в тясно съдействие с местни организации като например общините, земеделците, властите и т.н.

Мрежа Avalon

Една от най-важните ни цели е да сближим организации, правителства, университети и експерти чрез информирани и дискусии за екологичното земеделие и опазването на околната среда. Знание и изграждането на капацитети, а и веригата и развитието на пазара играят важна роля в програмите относно политиката на земеделието и околната среда. Мероприятията обхващат семинари, обучения за предприятията-моделни, от които ще учат други, изграждане на институции и проекти за укрепяване.

Чрез обединението на всички участници се разгръща една огромна мрежа с повече от 150 активисти в областите на екологичното земеделие, опазването на околната среда, биологичното разнообразие и устойчивото развитие на селскостопанското пространство. Тази мрежа свързва хора, които участват в проектите на Avalon, помежду си и с експерти в европейски и световен мащаб. Avalon поддържа мрежата чрез комуникация и създаването на инструменти за изграждане на капацитети.

Членство

Искате да станете член в мрежата? Моля, попълнете формуляра за регистрация на нашия уебсайт ([www.avalon.nl / Netz](http://www.avalon.nl/Netz)). Вече сте член? Тогава поканете колеги, приятели или други заинтересовани да станат член на мрежата.

ЕкоConnect е нон-профит-организация със седалище в Германия и насърчава обмена на информации, знание и опит в областта на екологичното земеделие. Организацията служи като мрежа за хора и организации, ангажиращи се в био-сектора в Западна и Източна Европа, в която те да се срещат и да съдействат едни с други.

Основната цел е подпомагане на мероприятията за устойчиво развитие на екологичното земеделие в Средна и Източна Европа, обединяване на активисти и повишаване на разположивостта на екологично произведени хранителни стоки. За целта ЕкоСопнект функционира като информационен център, насърчава възможности за запознаване, обмен на опит и тренинзи и подпомага частни и обществени институции при изграждането на структури на екологичното земеделие. Подкрепя при това ЕкоСопнект получава от борд от експерти, които го съветват при елементарни и стратегически въпроси.

Членство

Членове на ЕкоСопнект са експерти и организации от цяла Европа с дългогодишен опит в прилагането на екологични земеделски структури, а и други, които не са експерти, но се интересуват от философията зад био-идеята или искат да я насърчават. Вие може да помогнете, да насърчавате работата ни, като станете „подпомагащ член“ или „редовен член“. Моля, попълнете формуляра за регистрация на уебсайта ни (<http://www.ekoconnect.org/membership.html>). Вече сте член? Тогава поканете колеги, приятели или други заинтересовани да станат член на ЕкоСопнект.

Превод: Паул Шмиц